

Torstai 7. heinäkuuta 2016

P8_TA(2016)0314

Henkilöiden, joilla on albinismi, tilanne Afrikassa, erityisesti Malawissa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. heinäkuuta 2016 henkilöiden, joilla on albinismi, tilanteesta Afrikassa, erityisesti Malawissa (2016/2807(RSP))

(2018/C 101/10)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 4. syyskuuta 2008 antamansa päätöslauselman albiinoiden tapoista Tansaniassa ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 18. tammikuuta 2016 julkaistun YK:n riippumattoman asiantuntijan raportin henkilöiden, joilla on albinismi, ihmisoikeuksien toteutumisesta,
 - ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2015 annetun EU:n lehdistötiedotteen kansainvälisestä albinismitietoisuuspäivästä,
 - ottaa huomioon 18. joulukuuta 2014 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 69/170 kansainvälisestä albinismitietoisuuspäivästä,
 - ottaa huomioon 5. marraskuuta 2013 annetun Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien toimikunnan päätöslauselman 263 henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuvien iskujen ja syrjinnän estämisestä,
 - ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2013 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman 23/13 henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuvista hyökkäyksistä ja syrjinnästä,
 - ottaa huomioon 10. joulukuuta 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon 18. joulukuuta 1992 annetun YK:n julistuksen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista,
 - ottaa huomioon Afrikan ihmisoikeuksien ja kansojen oikeuksien peruskirjan,
 - ottaa huomioon Cotonoun kumppanuussopimuksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että albinismi on synnynnäinen häiriö, josta kärsii yksi 20 000 ihmisestä maailmassa; toteaa, että tämä luku on paljon suurempi Saharan eteläpuolisissa maissa ja että Tansaniassa, Malawissa ja Burundissa on kaikista eniten henkilöitä, joilla on albinismi;
- B. toteaa, että henkilöt, joilla on albinismi, joutuvat kärsimään äärimmäisen vainoamisen muodoista ja ihmisoikeusloukkauksista, jotka ulottuvat laajalle levinneestä sosiaalisesta syrjinnästä, solvauksista, julkisten palvelujen ulkopuolelle jättämisestä aina tappoihin, sieppauksiin, raiskauksiin ja silpomisiin; ottaa huomioon, että ihmisoikeustarkkailijat ovat raportoineet henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuneista 448 hyökkäyksestä pelkästään vuonna 2015 yli 25 Afrikan maassa; ottaa huomioon, että on erittäin todennäköistä, että nämä luvut on arvioitu alakanttiin, koska viranomaiset

⁽¹⁾ EUVL C 295 E, 4.12.2009, s. 94.

Torstai 7. heinäkuuta 2016

eivät järjestelmällisesti seurata ja dokumentoi tällaisia rikoksia tai koska niillä ei ole valmiuksia eikä resursseja tehdä perusteellisia tutkimuksia;

- C. ottaa huomioon, että Afrikassa suurin uhka henkilöille, joilla on albinismi, tulee heidän olosuhteitaan koskevista laajalle levinneistä taikauskaisista käsityksistä ja harhaanjohtavista uskomuksista, muun muassa myytistä, että henkilöillä, joilla on albinismi, on maagisia voimia; toteaa, että tämä on johtanut siihen, että rikollisryhmät ja ihmiskauppiat ovat säännöllisesti surmanneet henkilöitä, joilla on albinismi, niiden kehon osien vuoksi, joiden uskotaan tuovan onnea, terveyttä ja vaurautta; ottaa huomioon, että useissa maissa on avattu henkilöiden, joilla on albinismi, joukkohautoja ja niistä on varastettu ruumiinosia ja luita;
- D. katsoo, että Malawissa, jossa on arviolta 10 000 ihmistä, joilla on albinismi, poliisi on ilmoittanut marraskuun 2014 jälkeen tapahtuneesta 69 hyökkäyksestä, joista 18 oli murhia; ottaa huomioon, että huhtikuussa 2016 tapettiin neljä ihmistä, mukaan lukien kaksivuotias lapsi, mikä johti siihen, että viranomaiset julistivat henkilöt, joilla on albinismi, "uhanalaisiksi lajeiksi";
- E. ottaa huomioon, että Malawin presidentti Peter Mutharika on tuominnut julkisesti äskettäiset hyökkäykset;
- F. ottaa huomioon, että Malawin lisäksi henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuneita hyökkäyksiä on raportoitu useissa muissa Itä-Afrikan maissa, kuten Tansaniassa, Burundissa, Keniassa ja Mosambikissa;
- G. ottaa huomioon, että naiset ja lapset, joilla on albinismi, ovat erityisen alttiita sosiaaliselle syrjäytymiselle; ottaa huomioon, että naiset, joilla on albinismi, joutuvat usein seksuaalisen väkivallan kohteeksi sen laajalle levinneen näkemyksen vuoksi, että sukupuoliyhteys naisen kanssa, jolla on albinismi, voi parantaa hivin/aidsin; toteaa, että naiset, jotka ovat synnyttäneet lapsen, jolla on albinismi, hylätään ja heitä syrjitään työssä; ottaa huomioon, että huomattava osa tällaisista lapsista joutuu rituaalisten hyökkäysten kohteeksi ja heillä on suuri vaara tulla hylätyiksi; toteaa, että hyökkäysten pelko on johtanut siihen, että kouluikäiset lapset eivät voi hyödyntää oikeuttaan koulutukseen;
- H. ottaa huomioon, että Tansanian hallitus on ryhtynyt mittaviin ja konkreettisiin toimiin noituuden kitkemiseksi maasta, muun muassa perinteisten parantajien lupia on peruttu ja useita noitatohtoreita on pidätetty; ottaa huomioon, että Tansanian presidentti nimitti ensimmäistä kertaa henkilön, jolla on albinismi, parlamentin jäseneksi vuonna 2008 ja ensimmäistä kertaa tällaisen henkilön varaministeriksi joulukuussa 2015;
- I. ottaa huomioon, että kansainvälisen näkyvyyden lisääntymisestä ja asianomaisia maita koskevan uuden lainsäädännön antamisesta huolimatta asiaa koskevia syytetoimia ja tuomioita on hyvin vähän ja rikokset ja kidutukset jatkuvat edelleen täysin rankaisematta monissa Afrikan maissa;
- J. ottaa huomioon, että 1. maaliskuuta 2016 Malawin eteläosassa vihainen väkijoukko lynkkasi ja syytti tuleen seitsemän "albinometsästäjää"; ottaa huomioon, että Malawin poliisiylitarkastaja määräsi alaisensa tappamaan ampumalla kaikki, jotka ovat siepanneet henkilöitä, joilla on albinismi;
- K. katsoo, että henkilöiden, joilla on albinismi, syrjintä, häirintä ja leimaaminen ovat ajaneet satoja ihmisiä pakenemaan maastaan ja etsimään väliaikaista suojaa; ottaa huomioon, että tästä tilanteesta on aiheutunut henkilöille, joilla on albinismi, enemmän epävarmuutta ja turvattomuutta ja se rajoittaa heidän pääsyään peruspalveluihin, kuten terveydenhuoltoon ja koulutukseen, heidän työllistymismahdollisuuksiaan ja heidän osallistumistaan yhteiskuntaan;
- L. katsoo, että tämä syrjintä voi johtaa elinikäiseen traumaan ja psykososiaalisiin ongelmiin ja aiheuttaa suurta levottomuutta ja pelkoa albinismiyhteisöjen keskuudessa; toteaa, että henkilöillä, joilla on albinismi, on tavallisesta enemmän vaikeuksia saada asianmukaista terveydenhoitoa, mukaan luettuna ennalta ehkäisevää lääkitystä ihosyövän varalta;
- M. ottaa huomioon, että YK nimitti maaliskuussa 2015 ensimmäisen henkilöiden, joilla on albinismi, ihmisoikeuksien riippumattoman asiantuntijan ja julisti virallisesti kesäkuun 13. päivän kansainväliseksi albinismitietoisuuspäiväksi;
- N. ottaa huomioon, että kesäkuussa 2016 järjestettiin kaikkien aikojen ensimmäinen YK:n tukema alueellinen foorumi albinismia koskevista toimista Afrikassa ja siinä vahvistettiin etenemissuunnitelma, joka sisältää konkreettisia, yksinkertaisia ja tehokkaita toimenpiteitä henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuvien ihmisoikeusloukkausten torjumiseksi;

Torstai 7. heinäkuuta 2016

- O. ottaa huomioon, että Euroopan unioni on toteuttanut julkisia kampanjoita herättääkseen laajempaa tietoisuutta asiasta ja on tukenut kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden osallistumista ja paikallisviranomaisten valmiuksien kehittämistä henkilöiden, joilla on albinismi, surmien torjumisessa;
1. muistuttaa, että henkilöillä, joilla on albinismi, on oikeus elää kuten kaikille muillakin ilman pelkoa, kuten vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 2 ja 3 artiklassa määrätään;
 2. on erittäin huolissaan jatkuvasta ja laajalle levinneestä syrjinnästä ja vainosta, joita henkilöt, joilla on albinismi, joutuvat kohtaamaan Afrikassa, erityisesti Malawissa viimeaikaisen väkivallan lisääntymisen seurauksena; tuomitsee kaikki surmat, sieppaukset, silpomiset ja muun epäinhimillisen ja halventavan kohtelun, joista henkilöt, joilla on albinismi, ovat kärsineet, ja ilmaisee osanottonsa ja myötätuntonsa uhrien perheille; tuomitsee myös keinottelevan kaupankäynnin henkilöiden, joilla on albinismi, kehonosilla;
 3. pitää valitettavana, että näistä tapahtumista vaetaan ja että niihin ei puututa; muistuttaa, että valtion ensisijaisena tehtävänä on suojella kansalaisiaan, myös muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä, ja kehottaa Malawin hallitusta ja kaikkien asianomaisten maiden viranomaisia toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet, joilla poistetaan kaikenlainen henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuva väkivalta ja syrjintä ja joilla suojellaan heidän ja heidän perheenjäsentensä ihmisarvoa, ihmisoikeuksia ja hyvinvointia;
 4. kehottaa Malawin viranomaisia lopettamaan rankaisemattomuuden ja etsimään pikaisesti kansainvälistä tukea puolueettoman ja tehokkaan tutkinnan toteuttamiseksi kaikista ilmoitetuista hyökkäyksistä henkilöitä, joilla on albinismi, vastaan, jotta rikoksista epäillyt henkilöt voidaan saattaa oikeuteen ja vastuuseen teoistaan;
 5. pitää myönteisenä presidentti Mutharikan lausuntoa, jossa tuomitaan hyökkäykset ja kehoitetaan turvallisuusvirastoja suojelemaan mahdollisimman hyvin henkilöitä, joilla on albinismi; kehottaa kuitenkin välttämään tilanteen kärjistymistä ja muistuttaa, että yllyttämällä vihaan ja väkivaltaan, ei poisteta nykyistä henkilöiden, joilla on albinismi, syrjintää; tuomitsee erityisesti kaikki pyrkimykset ottaa oikeus omiin käsiinsä;
 6. kehottaa Malawin hallitusta vastaamaan tehokkaammin henkilöiden, joilla on albinismi, lääketieteellisiin, psykologisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin takaamalla heille yhdenvertaiset mahdollisuudet terveydenhuoltoon ja koulutukseen osana osallisuutta edistävää politiikkaa;
 7. on tyytyväinen maaliskuussa 2015 julkistettuun Malawin kansalliseen toimintasuunnitelmaan, jonka tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja sisäistä turvallisuutta, parantaa ihmisoikeuksien valvontaa sekä oikeudenkäyttöä ja lainsäädäntöä ja edistää henkilöiden, joilla on albinismi, vaikutusmahdollisuuksia; kehottaa Malawin hallitusta panemaan täytäntöön viisikohtaisen toimintasuunnitelman ja vaatii, että hankkeeseen osoitetaan lisää resursseja;
 8. pitää myönteisinä Tansanian hallituksen toimia henkilöiden, joilla on albinismi, syrjinnän torjumiseksi, ja sen päätöstä kieltää noitatohtoreiden toiminta pyrittäessä lopettamaan henkilöiden, joilla on albinismi, tappaminen ottaen samalla huomioon, että liian vähän tapauksia saatetaan oikeuden käsiteltäväksi; kehottaa Malawin hallitusta näin ollen muuttamaan nykyistä lainsäädäntöä niin, että siinä otetaan huomioon henkilöihin, joilla on albinismi, kohdistuneiden rikosten vakavuus;
 9. katsoo, että olisi tehostettava toimia tällaisen syrjinnän ja väkivallan perimmäisiin syihin puuttumiseksi julkisten tiedotuskampanjoiden avulla; korostaa paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ratkaisevaa roolia henkilöiden, joilla on albinismi, oikeuksien edistämisessä, albinismia koskevan tiedon levittämisessä ja kansalaisten valistamisessa sekä albinismia koskevien myyttien ja ennakkoluulojen hälventämisessä;
 10. on huolissaan naisten ja lasten, joilla on albinismi, kohtaamista erityishaasteista, sillä he ovat alttiimpia köyhyydelle, turvattomuudelle ja eristyneisyydelle; vaatii, että kaikkien uhrien olisi saatava asianmukaista sairaanhoitoa ja psykologista hoitoa, ja että olisi otettava käyttöön asianmukaisia toimia, joilla edistetään heidän uudelleen integroitumistaan omiin yhteisöihinsä;
 11. kehottaa asianomaisten maiden viranomaisten yhteistyössä kansainvälisten ja alueellisten kumppaneiden kanssa sitoutumaan toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla estetään ja torjutaan henkilöiden, joilla on albinismi, kehonosien laitonta kauppaa, tarkistetaan tapaukset epäillyistä haudanryöstöistä, jäljitetään ja tunnistetaan tällaisten kehonosien kysynnän lähteet sekä saatetaan "albinometsästäjät" oikeuteen;

Torstai 7. heinäkuuta 2016

12. katsoo, että syyttäjien, tutkijoiden ja poliisien olisi saatava erityistä koulutusta, jonka tarkoituksena on antaa heille tarvittavat tiedot, joiden avulla he voivat käsitellä tapauksia, joissa on osallisena henkilöitä, joilla on albinismi;
 13. korostaa, että albinismia koskeva yleinen ymmärryksen ja terveystiedon puute saattaa pahentaa sellaisen henkilön terveydentilaa, jolla on albinismi; korostaa, että on varmistettava heidän mahdollisuutensa saada terveydenhuoltopalveluja erityisesti maaseudulla ja syrjäisillä alueilla; katsoo, että terveydenhuoltohenkilöstölle olisi annettava tietoisuutta albinismista lisäävää koulutusta;
 14. kehottaa tehostamaan albinismia koskevaa opettajien ja kouluhallinnon koulutusta ja kehottaa Malawin viranomaisia helpottamaan henkilöiden, joilla on albinismi, pääsyä koulutukseen;
 15. pitää myönteisenä, että YK:n ihmisoikeusneuvosto perusti vuonna 2015 riippumattoman asiantuntijan tehtävän, jossa seurataan henkilöiden, joilla on albinismi, ihmisoikeuksien toteutumista, ja sitä seurannutta ensimmäisen alueellisen albinismifoorumin käynnistämistä Dar El Salaamissa, Afrikassa, 17.–19. kesäkuuta 2016;
 16. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita jatkamaan yhteistyötä asianomaisten maiden kanssa, jotta voidaan tehokkaasti tukea niiden pyrkimyksiä laatia toimintalinjoja, joilla vastataan henkilöiden, joilla on albinismi, erityistarpeisiin ja oikeuksiin syrjimättömyyden ja sosiaalisen osallisuuden pohjalta tarjoamalla tarvittavaa taloudellista ja teknistä apua;
 17. kannustaa kaikkia asianomaisia valtioita vaihtamaan henkilöiden, joilla on albinismi, suojelua ja heidän oikeuksiensa edistämistä koskevia parhaita käytäntöjä;
 18. kehottaa EU:ta seuraamaan tiiviisti henkilöiden, joilla on albinismi, ihmisoikeustilannetta Afrikassa, erityisesti siten, että EU:n edustustot raportoivat siitä säännöllisesti ja toteuttavat jatkotoimia, ja edistämään heidän suojelunsa merkittävää parantamista ja heidän sosiaalista integraatiotaan;
 19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Malawin ja Tansanian hallituksille ja parlamenteille, Afrikan unionille ja Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille.
-